№ 193 სექტემბერი 17, შაბათი 1888 სექტემბერი 17, შაბათი № 193

გაზეთი ღირს

თოვ	მან.	კ.	თოვ	მან.	კ.
12	10	—	6	6	—
11	9	50	5	5	50
10	8	75	4	4	75
9	8	—	3	3	50
8	7	25	2	2	75
7	6	50	1	1	50

ცალკე ნომერი — ერთი შაური

ივერია

გაზეთის დასაგვიანად და კერძო განცხადებანი დასახელებულად უნდა მიეგზავნოთ: თბილისი რედაქციას ფარეულინის ქუჩა, პასტაბოვის სახლი, № 5, ნიდველის საგაზეთოს, გოლოვინის პროსპექტი, წერა-კითხვის გამავრცელებელი საზოგადოების განცხადებანი სათავად-აზნაურთა ბანკის სახლში საბანკოს ქუჩაზედ.

ფასი განცხადებისა: ჩვეულებრივი სტრიქონი რვა კაპიკი.

1877—1888 საპოლიტიკო და საალიტერატურო გაზეთი 1877—1888

ეპეპუწუბთ ნათესავებსა, მეგობრებსა, ნაცნობებსა და თანამოსამსახურეთ, რომ კვირას, 18-ს სექტემბრს, დიდის 10-ს საათზე, დანიშნულია გამოსვლება მიცვალებულის დოქტორის ეფიტანისა კონსტანტინე სიმონის ძის ბახუტოვისა ქაჯეთის ზედ გიორგის ეკლესიაში, სოდო დასაფლავება ალექსანდროვის სასაფლაოზე. ბახშაედი იქნება ეოველ დღე, საღამოს 7 საათზე, ეკლესიანოვის ქუჩა, № 4. (3—2)

გაბრიელ იოსების ძე ფლინიაშვილი, შემდეგ მმიმე ავადმეოფობისა, გარდაიცვალა ტფილისში ამ ენკენისთვის 16-ს. ამის შეუოლელ განსვენებულისა, ბარბარე იოსების ასულა, ეკეთითდის მეუოარეები ნათესავებსა, მეგობრებსა და ნაცნობებს. ეკამს ეკანკენეენ ასლ ირსენალის ქუჩადამ, № 23, ამ ენკენისთვის 18-ს, კვირას, დიდის 10 საათზე, ეკეკიის წმ. ნიკოლოოზის ეკეკლესიაში. (2—1)

ტფილისი, 15 სექტემბერი

საგანგებო კრებას ეუბერნიის თავად-აზნაურობისასა, სხვათა შორის, განზრახვა აქვს სთხოვოს მმართებელობას გაუმართოს ერთი მაღალი სამეურნეო სასწავლებელი. ეს განზრახვა ქუთაისის თავად-აზნაურობისა მეტად საკურადღებოა, რადგანაც გვიჩვენებს, რომ თავად-აზნაურობა ქვეყნის მდგომარეობას ჩაჭვირვებია, გამოუცვნია მიზეზი თაკისის ეკონომიურის დაქვეეიებისა. დიდი ხანი არ არის მას აქეთ, რაც ქართველმა თავად-აზნაურობამ საკუთარს ავ-კარგიანობაზე ზრუნვა დაიწყო. ამ გვარი გულგრილობა მეტად ძვირად დაუჯდა, მაგრამ, ი

თეის დიმტკიცებინა, რომ სცენაზე გამოსვლა არც სირცხვილია და არც უნამუსობა, მაგრამ ვერც ამით გაგაწყეს-რა წარმოდგენის თანამონაწილენი რამ. ამდენმა მეცადინეობამ მაინც ამაოდ ჩაგვიარა.

*** სოფ. ქედა (აჭარა): 10-ს ამ თვეისს, ნაშუალამეის ოთხს საათზე, ეიგრძენით ძლიერი მიწის-ძერა სამხრეთ-ჩრდილოეთის კენ. კიდეე 11-ს ამ თვეისს საღამოს ცხრა საათზე ხელმეორედ იძრა დედამიწა; ორჯელ ისე ძლიერად დაიძრა, რომ სახლებს წკრიალი დაეწყებინა.

*** აწყურიდგან გვწერენ: 7-ს ამ თვეისს სოფ. მინდიეთში ამავე სოფლის მცხოვრებლებმა ორმა ძმამ ჩეღლებ-ოღლიმ და მეორეს ხბრით ალიჩელებ-ოღლიმ მოახდინეს ხელჩარეულება, რომელიც ბოლოს სისხლის ღერად გადიქცა. ერთი კაცი მოჰკლეს, ორიც დაჭრეს თოფით. ერთს დედაკაცს, ტყეია მკლავში აქეს მოხვედრილიც. ეს შემთხვეევა წამოსდგა ერთის დედაკაცის გამო. უნდა მოგახსენოთ, რომ ქალის გამო შეტაკება და უსიამოვნება ჩვენში ი“ვიათი არ არის.

*** გაზეთი „მწყემსი“ მოგვითხრობს: წელს ბევრი პატარა ყმაწვილი ჩამოიყვანეს შორბლებმა ქუთაისის სასულიერო ოთხ კლასიანს სასწავლებელში მისაცემად, მაგრამ უმეტესობას უარი ეთქვა, რადგან დასაწყისი მოსამზადებელი კლასები იმერეთის სამღვდელოების დეპუტატების გარდაწყვეტილებით უკვე დაიხურა, ხოლო ზედა კლასებში ძალიან ცოტა იყო თავისუფალი ადგილები და ადგილებიც რომ ბევრი ყოფილიყო თავისუფალი, ბავშვები მოუმზადებელები იყვნენ და ზედა კლასებში შესვლა არ შეეძლოთ. ამ მიზეზისა გამო მრავალი შშობლები იდგნენ სასწავლებლის წინ თავალ-ცრემლიანი და უმადლოდ ელოდებოდნენ კრების გადაწყვეტილებაზე დასაწყისს მოსამზადებელ კლასების დახურვის შესახებ.

დღესვე იგრძნო იმერეთის სამღვდელოებამ, თუ რა სამძიმოდ დაურჩა დეპუტატების განჩინება დასაწყის მოსამზადებელ კლასების დახურვის შესახებ. ცოტა გამეჩრიახოა რომ ჭკონდათ სამღვდელოების დეპუტატებს, ასეთს განაჩენს არ დაადგენდნენ. დეპუტატებმა გადაწყვიტეს დასაწყისისა და მეორე მოსამზადებელის კლასების დახურვა, მაგრამ, მადლობა ღმერთს, რომ კრების მეორე დღეს მოეიდნენ ზოგიერთი დეპუტატები, რომლებმაც დაუმტკიცეს კრებას ამ განჩინების უფარგისობა და იმდენს ეცადნენ, რომ მეორე მოსამზადებელი კლასები ხელახლად დასტოეეს. სამღვდელოების დეპუტატების განაჩენი ამ საქმის შესახებ მით უფრო გასაოკარია, რომ სამღვდელოებას ამ კლასების შესანახავად არაფერი არ ეხარჯებოდა: ეინც შედიოდა დასაწყისს მოსამზადებელში, ფულსაც იხდიდა, და რაღად დახურეს ეს კლასები, არ ეიცოთ. იმედია, რომ სამღვდელოების დეპუტატები ამ თვეისს შეკდომას შემდეგს კრებაზე გაასწორებენ.

*** გაზეთ „Новое Обозрѣніе“-ს სწერენ ქუთაისიდგან, რომ საგანგებო კრებას გუბერნიის თავად-აზნაურობისას სხდომა და ლაპარაკი ჰქონია თვეისს საკრებაზე 10 სა და 11-ს ამ თვეისას. კრებას დაუდგენია სთხოეოს მმართველობას, რომ შემოღებულ იქმნას საერო დაწესებულებანი და დაარსებულ იქმნას ქუთაისში ერთი უმაღლესი სამეურნეო სასწავლებელი და ერთიც რეალური. კრებას დაუდგენია საერო დაწესებულებანი ითხოვოს იმ შემთხვევაში, თუ რომ ამასაც ითხოეს ტფილისს თავად აზნაურობაცა.

◆◆

ხმა იმერის ხმოვიდგან

მთელი გაზაფხული და ზაფხული აგერ ისე გაეიდა, რომ იერის ხეობიდგან არაეითარი ამბები „ეიერისს“ არა მოჰხსენებია-რა. რა იყო ამისი მიზეზი? ნუ თუ იმ მრავალ სოფლებიან ხეობაში, როგორიც არის იერის ხეობა და რომელშედაც ბეევრი სხვა-დასხვა ტომისა და სჯულის ხალხი სცხოვრობს (მაგალითად, ქართველი, რუსი, გერმანელი, თათარი და სხვ.), ამ ნახეევარს წელი-წადში აეი, ან კარგი არა მოხდა-რა? მეჯერისხეეზედ-კი ამბობენ, რომ იგი ძალიან ჭიდლაეს, შეფთაეს და ზღეის ტალღებს წაგაეს იმისი ტალღებიან და ეს ჩვენი იერისხეობაკი ისე მირეშემეულა, თითქო აქ არაეითარი ამბავი არ მომხდარიყოს, არა ჭკადრულობს ხმის ამოღებას, თითქო ყოველად პატიოსანი და პირნათელია ღმერთთანაკა და კაცთანაც. უკაცრავად! თუ მეჯერისხეეი, მღეღლის შეღებით სავსე, ცხინეალი, ბუდე და ბანაკი თავ-გასაულ ეაკრებსო, ახალქალაქი წალკოტი თეძამის ხეობისა, თიანეთი, რომელსაც ამ ბოლოს დროს „განათლების ფერი“ დადგა, ბათუმი, სადაც ძალიან გაძნელდა თეთ-მმართველობის ხმოსანთა არჩეევანი, სურამი, სადაც ხმლის ტრიალი და კაცის დაჩეხეა მოდად შემოვიდა, და გორი, ეს ქართლის შუაგული, მეთაური ქართლისა,—ყველა ეს ქალაქნი და დაბანი არაეითარს სადიდი. არა, ლაურტ, მერწმუნე, არა, მე იმან გამაშტერა, რომ ჩემზე უფრო მწუხარეობს შენ ჭკვიანი და შეფენერის ოფელიას სიკვდილის გამო და მე-კი, მე, რომელიც იმისის სიყვარულით ეიყავ შეპყრობილი მთელს ჩემს ყმაწვილობაში, მე რაღაც გარეშე კაცივით შეეცალეროდი ამ სურათს“. ასე, ამ ნაირად აუხსნეს ერთმანეთს ნამდვილი გარემოება და მერე ძმურის სიყვარულით შერიგდნენ.

ახლა ისა ჰკლაედა მეფეს: „რად შეურიგდა ლაერტი ჰამლეტს, რატომ მამის სისხლი არ ამოიღოო“. უნდა. და მაინცა და მაინც დაეღუპა ახალგაზდა პრინცი. ამიტომ ლაერტს ჩაგონა უთუოდ ხმალში გამოიწეეო. ლაერტმა მართლა გამოიწეია. ჰამლეტი დასთანხმდა. შეზმის დღე დანიშნეს. მთელი სასახლეე ბრძოლას უნდა დასწრებოდა. ლაერტი პატიოსნებას გადაუდგა: მეფის ჩაგონებით ხმლის წეერს ზახამი წასცხო. კარის კაცები და წარჩინებულნი ორად გაიყენენ; ერთი ნაწილი ლაერტს ექომაგებოდა, მეორე ეითომ ჰამლეტს ესარჩლებოდა. მეფესაც ეითომ მეორე მხარე ეჭირა. დიდი სანანძღეო იყო დადებული, რადგანაც უპირეელესი მეხმლენი იყვნენ ორიეენი. ჰამლეტმა ხმალი აირჩია. ლაერტისაგან ღალატს არ მოელოდა და აბა ხმალს რაღად დაუკეირდებოდა! ლაერტმა, ჩეულების წინაალმდეგ, ბასრი და მოწამლული ხმალი აირჩია, თავდაპირეელად ლაერტი თავისს მოკამათეს თითქო ელამუნებოდა, ეთამაშებოდა და მარჯეენა დგრილსაც მიაყენა

�ed by Google

Digitized by Google

ეენ ნაბიჯ-ნებენ, რაკი რამ მომხდარა, აბუ მოხდება, ნუ თუ იერის ხეობა ამ შემთხვეევაში ამათს ფეხის ხმას არ უნდა აჰკეეს? რამ გაჩუმა იერის ხეობა წელს? კე

ლობით ეკიდება ცეცხლი, სამძღვრებისა და ძნის დაწვა-კი პირდაპირი მტრობა არის. შუადამისას ასტყდება ხოლმე სოფელში ერთი საშინელი ღრიალ-ცელი და ჩოჩქოლი: „არიქა, ბიებო, გადა უბანში ძნა იწვისო“, მთელი სოფელი ფეხზედ დადგება ხოლმე. მეორე დღეს ბალღს რომ ჰკითხო, ვისი რა დაიწვაო, მაშინვადე გიპასუხებს, რომ ამანა-დამან ამის ძნას წაუკიდა ცეცხლი. აი სადამდინ აშკარად ჰმოქმედებენ დამწველნი. წარმოიდგინეთ რა საზარელი სანანავი უნდა იყოს, როცა ჰხედავთ, რომ ნამდვილსა და პატიოსნის შრომის ნაყოფს ცეცხლი ეკიდება. ან რა გვარი სანანავი უნდა იყოს პატრონი, რომელსაც ნაშრომ-ნაღვაწი ერთს ღამეს ეღუბება ნათესავისა ანუ მეზობლის წყალობით. რჩება ულუკმა-დიმისი ცოლ-შვილი მეორე მოსავლამდე, კიდევ და კიდევ წამოვიდგენთ, თუ ურთიერთ შარის მტრობამა და შარის-ძიებამ რამდენი უბანი უნდა დასვას ცალიერზე, როდესაც ერთის ძნიდგან ანუ საბმლიდგან მეორეს, მესამეს და თითქმის მთელს უბანს ეკიდება ცეცხლი. ადვილად მოსალოდნელია ამ შემთხვევაში გაძლიერებულმა ცეცხლმა რამდენიმე ადამიანიც იმსხვერპლოს. ქვის გული უნდა ჰქონდეს იმ ღმერთზე და სინიდისზე ხელ-აღებულს რაინდს, რომელსაც ებადება აზრად მეზობლის გადაწვა. ამ შემთხვევაში პოლიცია მოვალეა ჯეროვანი ყურადღება მიაქციოს ამ მზეკურს საქმეს და ბოლო მოუღოს სენს, მით უმეტესად, რომ იგი მხეცნი დიფარულად არა ჰმოქმედებენ და წინა დღითვე დაემუქრებიან ხოლმე ცეცხლის წაკიდებას. აი ამ დამუქრების დროს უნდა შებოჭონ ხოლმე ეს რაინდები და წარადგინონ, სადაც ჯერ არს.

—

გაზაფხულმა ჩვენში მთლიანად ჩაიარა. იენისმა და იულისმაც ბანი მისცა ავგუსტულს თოვლებს, მაგრამ ავგუსტომ კუდი მოიქნია და კიდეც ჩაგვაშვა. ავგუსტომდე, როგორც ზეითა ესთქვით, არაფითარი ავადმყოფობა, არც ადამიანისა და არც პირუტყვისა, არა ყოფილა, მაგრამ წყეულმა ავგუსტომ მოგვიყვანა ერთგვარი ავადმყოფობა, რომელმაც რამდენიმე კაცი იმსხვერპლა. ავგუსტოს უკანასკნელს რიცხვებში ორს დღეს ავადმყოფობამ სამი კაცი იმსხვერპლა, ორი ერთს დღეს გამოესალმა წუთისოფელს და ერთს დღესვე ჩაბარეს შავს მიწას, ერთიც შემდეგ. ერთი იმავეანი იყო სათავად-აზნაურო სკოლის შეგირდი, დ. ქელიეიძე, მეორე ორის წლის თუ ერთის წლის ჯვარ-დაწერილი გლეხი და მესამე ხუთის წლის შვილის მამა, მარტო ხელი და ღარები გლეხი. ავადმყოფებს პირველად თავის ტკივილი დასჩემდათ, თავის ტკივილს ერთობოდა სიცხე (39—40°), შემდეგ უგონოდ შეიმწყნარნენ ორიოდე დღე და ბოლოს განუკუეებენენ სულს. აქ შემთხვევა მომეცა ორი სიტყვა ვსთქვა უექიმობაზედ, რომელზედაც კვლავაც ბევრი გვილაპარაკია. რა უბედურობა არის ჩვენ თავს, რომ ექიმის ხელობას აქამომდე არ ელირსა ქვეყანა. როცა ავადმყოფი შეგეკონწყლდება, მაშინ დავიწყებთ ყეირი ოს: არიქა, ბიბო, ექიმო, და მაშინათვე საგარეჯოში გავრბიეართ ბოლოეიზორ ბაზიერიეთან, რომელსაც საგარეჯოში ბეთიანში აქვს გამართული. დრო არის შემშარებულ ყურები გამოვიჩინოთ

და თვალები გაეახელოთ, რომ ჯანმრთელობა არის კაცისათვის ერთადერთი უძვირფასესი რამ საუნჯე, რომელსაც მოელა და გაფრთხილება სჭირია, და რომ ამ მოვლისათვის ექიმია საჭირო.

—

იმას მოგახსენებდით, რომ თუმცა შესაძლო იყო რამდენიმე წარმოდგენა გამართულიყო მაგ. პატარძეულში, ხაშმსა და საგარეჯოში, მით უმეტეს, რომ მკეიდრნი ძალიან მოწადინებულნი იყვნენ, მაგრამ ჩვენმა პატიეცემულმა ინტელიგენციამ ისე გაატარა ზაფხული, რომ არაეითარს საქმეს არ მოჰკიდა ხელი. მაშ რა საქმეზე იყო შემდგარი, რა გააკეთა? არაფერი!.. რადა, რა იყო მიზეზი? რომ ესთქვათ, საქ�- მოქმედო საქმეს უარ-ჰყოფენო, ეს ცოდვა იქნება; არც ეგრე უმეცარია ჩვენი ინტელიგენცია. ამას კარგად ესმის, რომ კაცი მარტო თავისის პირადის საქმისა და სარგებლობისათვის არ უნდა ზრუნაედეს და რომ კაცმა ხელი უნდა მისცეს და შეელა-შეეწეოთა აღმოუჩინოს ულოსოსა და დაერდომილს; სხვა არა იყოს-რა მოელე იყო თითო წარმოდგენა მაინც გაემართნა მაგ. პატარძეულში, ხაშმსა და საგარეჯოში. შეეხედოთ ახალქალაქს, აგერ ათი წელიწადია თითქმის ყოველ წლიდ იმართება წარმოდგენები კეთილის აზრით. ხოელემ სათეატრო მასალაც შეიძინა...

შარშან წრე შესდგა ჩვენში. ამ წრეს უნდა რამდენიმე წარმოდგენა გაემართა სხვა-და-სხვა სოფლებში, შემოსავალი ერთის უკეთესთავანის საგნათვის იყო დანიშნული. საქმეს შეეუდექით. პირველად პატარძეულში გაემართეთ წარმოდგენა. წარმოდგენამ რიგიანად ჩაიარა, შემოსავალსაც არა უკირდა-რა, მაგრამ, რადგანაც დიდი ხარჯი მოგეიყოდა, როგორც პირველად დაწყებული საქმე, ამისათვის ხარჯს გარედ მხოლოდ რამდენიმე მანეთი დაგეჩა. ეს ფული დღესაც აქ არის. პატარძეულს მიპბაძა საგარეჯოს. ითამაშეს „ეპეო“. ეიესა მშვენიერად იყო მომზადებული. ყველას შესაფერი როლი აეღო და კარგადაც დაესწავლათ ზეპირად. სცენა და იმისი მოწყობილება უკეთესი არ შეიძლებოდა სოფლად. ხალხიც ბლომად დაესწრო. აგერ წარმოდგენაც დაიწყო. მაგრამ, ხომ მოგახსენებთ, თითო აბეზარი ოხერ-ტიკი არ დაილეკა, არ გავიდა რამდენიმე წუთი წარმოდგენის დაწყების შემდეგ, ბაზრის სალახანამ ასტეხა ქეის სროლა და რამდენსამე მაყურებელს გაუტეხა თავი. ჩაიშალა მთლად წარმოდგენა. ბილეთების ფული ზოგმა უკან წაიღო და ზოგმა აღარა, რადგანაც რამდენიმე მანეთი თეატრის სხვადა-სხვა მასალისათვის უკვე დახარჯული იყო. ასე და ამ გვარად შარშან აირია მონასტერი, ახლა ზედ შემოგვამამაც გეისწორა. ეს შარშანრაც იყო—იყო, წელს-კი დალოცვილებმა აღარ გაიხსენეს, რომ როგორმე დაჰხმარებოდნენ წინამძღვარიანთ-სკოლას, რომელიც უკანასკნელს დღეებში იყო ჩაეარდნილი, და მრავალს სხ. თუ შარშანდელი შემთხვევა ახსოვთ, რომ შრომამ შემთხვეევი მუქთად ჩაიარა და წელს იმატომ აღარ-რას მოჰკიდეს ხელი, ეგ რა გასაგებია. ეს ეგ-ბრალია, ბატონებო, ეს ეგ-ბრალია, ეს ეგ-ბრალია. ეს ეგ-ბრალია, ეს ეგ-ბრალია. ეს ეგ-ბრალია, ეს ეგ-ბრალია.

ბერლინი. იმპერატორის ბრძანებით, კანცლერმა დაავალა იუსტიციის მინისტრს სამართლში მისცეს ისინი, ვისიც ბრალია იმპერატორის ფრიდრიხის დღიურის დაბეჭდვა გაზეთ „Deutsch Rundschau“-ში ამისდა მიუხედავად, ეს დღიური ნამდვილია თუ ყალბი. კანცლერის აზრითაკი ეს დღიური ყალბი უნდა იყოს და ეს უნდა მოახსენოს იმპერატორს; კანცლერს საბუთად ისა აქვს, რომ დღიურში ბევრი რამ, რაიცა შეეხება საფრანგეთისა და გერმანიის ომს, ნამდვილად მოახსენებული არ არისო.

ვენა. „Politische Correspondenze“-ს დეპეშით სწერენ სტამბოლიდგან, რომ, მცოდნე კაცების აზრით, ადდურახმანი მოკლული უნდა იყოსო. ავრეთვე ამბობენ, რომ ისაკეხანს მიეშვრო დიდ-ძალი ხალხი ემირის ჯარიდგანაო.

ბრიუსელი. ბელგიის ბანკმა ოფიციალური დისკონტი ასწია 3—3½% მდე.

16 სექტემბერი

პეტერბურგი. ოთხშაბათს, საღამოს ათს საათზე, მათნი უდიდებულესობანი ხელმწიფე იმპერატორი და ხელმწიფე იმპერატრიცა მემკვიდრე ცესარევიჩითურთ და დიდი მთავარი გიორგი ალექსანდრეს ძე წაბრძანდნენ სპალიდგან ოლანის სადგურზე; აქედგან წავიდნენ ივანგორაოდ. დამშვოვის რკინის გზით კაკესისაშე; დიდი მთავარი ელადიმერ ალექსანდრეს ძე წავიდა „ცარსკოე სელოში“ და დიდი მთავარი ნიკოლოზ ნიკოლოზოს ძე უმცროსი— ტულაში.

„Journal de St.-Petersbourg“-ი აღნიშნავს რა იმას, თუ როგორ მიღო სულთანმა სტამბოლში დიდი მთავრები სერგეი და პაველ ალექსანდრეს ძენი და მისი უმადლესობა ელისაბედ თეოდორეს ასული, ამბობს, რომ სულთანის საკეცილი ხელმწიფე იმპერატორის უფროსტოეს ძმათა მიმართ საბუთია კეთილის განწყობილების ორ სახელმწიფოთა შუა; რუსეთი სიამოვნებით აღნიშნავს იმ გარემოებას, რომ სულთანმა შემთხვევით ისარგებლა და საქეეყნოდ აღიარა იმ განწყობილების სიმკეიდრე.

ლეოვი. გალიციის სეიმის გალიციელთ რუსთ წევრთა ლეოვში დაუნიშნავთ გალიციელ რუსების კრება 11-ს ოქტომბერისთვის. კრება გამოარკვევს, თუ რა საშუალებით შეესძლოთ აიცილონ ის შიში და განსაცდელი, რომელიც რუსის ელემენტს მოელის გალიჩინაში. პროკლამაციაში მოახსენებულია, რომ იმ დროს, როცა სხვა ხალხები წარმატებაში შედიან, გალიციელ რუსებს აწუხებენ, ჰეფსრაევენ, იმთოს ეროენულსა და პოლიტიკურს უფლებას სთელავენ და სხვა-და-სხვა გვარი მოვალეობა და გადასახადი გალიჩინაში თანასწორად არ არის განაწილებულია.

ვეტერბურგის ბირჟა, 13 სექტემბ.

	მოდელი ვ.		გადმოდგ.		ბოლოდ.	
	მან.	კ.	მან.	კ.	მან.	კ.
ნუთ-მანათიანი ოქრო .	—	„	—	„	7	55
ტამბოვნის კუპონები .	—	„	—	„	149	
მანთიანი ვერცლის ფული	—	„	—	„	1	18
5% პირველის შინაგანის სესხის მომგები ბილეთი	—	„	256		—	„
—მეორისა	—	„	—	„	233	
გირაგანბის ფერცელნი ტფილისის ბანკისა .	—	„	—	„	—	„
ქუთაისის ბანკისა . .	—	„	—	„	—	„
ტფილისის სურთიერთო ნდობის საზოგადოებისა	—	„	—	„	—	„

საპალენდარო ცნობანი

ქრისტეს აქედ ჩვენ (1888) წელიწადია. ქვეყნის შექმნიდამ 7396.

ქვეყნ. ინდიქტიონი მე-14, ამისი ქრონიკონი—ѹ=480 წელია. დიაწყო 1408 წ. და თავდება 1940 წ. ახალი ინდიქტიონი მე-4, ამისი ქრონიკონი—ѳ=44 წელიწადია. დიაწყო 1844 წ. და თავდება 2376 წ.

1888 წლის ზედ-ნადებია—25.

სეკტემბერი 30 დღიო არის.

17 დღე შაბათი. წამ. სოფიისი და იმისთა ქალთა: გვრანი, ნადეედანი და ლიუბოვიანა. კალენ. შუ. ფრანციისკელი. მუსულ. მე-23 რიცხვი თოვისა მაგარამისა, 1306 წ. ჰეიდრისა.—ჭეშმარიტი შუადღე 11—50. ტფილისში ზზე ამოდის 5—56, ჩადის 5—44. მოვარე 24 დღისაა.

18 დღე კვირა. ლირსთა წამ. ბიძინანი და თავადთა ელიზბარისა და შალვანი, ქსნის ერისთავთა, რომელნიც მოულულ იქმნენ შირაზში 1665 წ. კალენ. სოფიისი. მუსულ. მე-24 რიცხვი თოვისა მაგარამისა, 1306 წ. ჰეიდრისა.—ჭეშმარიტი შუადღე 11—50. ტფილისში ზზე ამოდის 5—57, ჩადის 5—43, მოვარე 25 დღისაა.

19 დღე ორშაბათი. წამ. თეოდორესი. კალენ. ევ. ინეარისა. სომეხ. 1-ლი დღე წმ. ჯვარის გარაკის მოაზედ გამოცხადებისა. მუსულ. მე-25 რიცხვი თოვისა მაგარამისა, 1306 წ. ჰეიდრისა.—ჭეშმარიტი შუადღე 11—49. ტფილისში ზზე ამოდის 5—58, ჩადის 5—41. მოვარე 26 დღისაა.

მიმოსვლა რკინის გზისა

ბათუმსა და ტფილისს შუა

სადგურები	მოდის		გადის		სადგურები	მოდის		გადის	
	საათი.	წამი.	საათი.	წამი.		საათი.	წამი.	საათი.	წამი.
	დილით					დილით			
ტფილისი .	—	—	8	49	ბათუმი . .	—	—	8	4
აეკალა . .	9	9	9	11	ქობულეთი.	8	54	8	57
მცხეთა. . .	9	32	9	40	ნატანები. .	9	25	9	29
ქსანი . . .	10	03	10	05	სუფსა . . .	9	55	10	2
კასპი . . .	10	33	10	36	ლანჩხუთი .	10	35	10	39
გრაკალი . .	10	59	11	1	ნიგოითი. .	10	51	10	53
გორი . . .	11	25	11	40	საჯავახო. .	11	14	11	16
ქარელი . .	2	08	12	11	**სამტრედია.**	11	33	11	51
გომი . . .	12	37	12	41	კოპიტნარი.	12	13	12	16
ხაშური . .	11	02	1	17	**რიონი.** . .	12	47	1	2
სურამი . .	1	29	1	32	აჯამეთი . .	1	15	1	18
ფონი. . .	2	—	2	03	**ეგრისი.** .	1	58	2	10
ბეჟათუბანი.	2	56	3	16	ძირული . .	2	48	2	50
მარელისი .	3	45	3	48	ბელაგორი .	3	17	3	20
ბელაგორი .	4	15	4	18	მარელისი .	3	47	3	49
ძირული . .	4	45	4	48	**ბეჟათუბანი.**	4	18	4	37
ეგრისი. .	5	26	5	40	ფონი . . .	5	30	5	34
აჯამეთი . .	6	14	6	16					
	საღამოთი					საღამოთი			
					სურამი. . .	6	2	6	5
რიონი . .	6	29	6	44	**ხაშური** . .	6	17	6	32
კოპიტნარი.	7	08	7	10	გომი . . .	6	50	6	54
სამტრედია.	7	29	7	49	ქარელი . .	7	16	7	19
საჯავახო. .	8	05	8	07	**გორი** . . .	7	44	7	54
ნიგოითი. .	8	27	8	30	გრაკალი . .	8	15	8	17
ლანჩხუთი .	8	42	8	46	კასპი . . .	8	40	8	43
სუფსა . . .	9	19	9	27	ქსანი. . . .	9	7	9	9
ნატანები. .	9	52	9	55	მცხეთა . .	9	28	9	34
ქობულეთი.	10	22	10	25	აეკალა . .	9	52	9	54
ბათუმი . .	11	13	—	—	**ტფილისი** .	10	15	10	46

ქუთაისიდამ გადის რიონს შუადღის 12 საათსა და 7 წამზედ და საღამოზედ 5 საათზედ და 50 წამზედ.

რიონიდამ ქუთაისს მიდის ნაშუადღევს 1 საათსა და 12 წამზედ და საღამოს 6 საათსა და 55 წამზედ.

ტფილისსა და სურამ შუა

	დილით					დილით			
ტფილისი .	—	—	3	21	სურამი . .	—	—	2	59
აეკალა . .	3	46	3	49	**ხაშური** . .	3	11	3	27
მცხეთა . .	4	19	4	25	გომი . . .	3	50	3	55
ქსანი . . .	4	49	4	52	ქარელი . .	4	24	4	31
კასპი . . .	5	24	5	29	**გორი** . . .	5	4	5	19
გრაკალი . .	6	—	6	3	გრაკალი . .	5	46	5	51
	საღამოთი					ღამითი			
გორი . . .	6	31	6	45	კასპი . . .	6	18	6	24
ქარელი . .	7	18	7	24	ქსანი . . .	6	55	6	59
გომი . . .	7	53	8	1	მცხეთა. . .	7	24	7	32
ხაშური . .	8	54	8	38	აეკალა . .	7	55	7	58
სურამი . .	8	50	—	—	**ტფილისი** .	8	24	—	—

რვეულები ქართული წერისათვის,

გოგებაშვილის დედანთან სახმარებელი, დაიბეჭდა და გამოვიდა პირველი და მეორე ნომერი. მესამე ნომერიც მზადდება.

ისყიდება ტფილისსა: გრიბოედოვისა, სიდეკეკლისა და ოზმიროვის მაღაზიებში და აგრეთვე „წერა-კითხვის საზოგადოების“ კანცელარიაშიც; ქუთაისსა—ჯალიბეკოვთან

ფასი რვეულისა ერთი შაური.

ასპიდის ფიცარები ქართულის წერისათვის ისყიდება ოზმიროვისა, გრიბოედოვისა და სიდეკეკლის მაღაზიებში და „წერა-კითხვის“ კანცელარიაში. (6—1)

ნერსესიან

სომეხთ სასულიერო სემინარიის

სამზრუნველოში

სექტემბრის 21-ს, საღამოს 8 საათზედ, დანიშნულია ეკეორობა (განუმორებლად). ამ ეკეორობაზედ იყარით ვაიცემა სემინარიის 21 დუქანი, რომელიც ნერსესიან სემინარიის ძველის შენობის პირდაპირ არის. პირობის შეტყობა შეიძლება სამზრუნველოს კანცელარიაში ყოველ დღე, კვირაუქმე დღეებს გარდა, დილის 10 საათიდამ 12 საათამდე. (3—2)

ნამდვილი საუნჯეა

ყველასათვის განთქმული წიგნი

თაეის მოელა

თხზ. დ—რის რეტაუსი

რუსულად გამოცემული 3-ის სურათით

ფასი 1 მანეთი.

წაიკითხოს ყველამ ეს წიგნი, ბევრი გადაურჩენია და დაუხსნია ამ წიგნს სიკვდილისაგან.

ვინც მანათს გაუგზავნას გამოცემულ რ. ფ. ბარეის წიგნის მაღაზიის ლეიპციგში, მიიღებს წიგნსა.

აღრესი: გერმანია, R. F. Bierey's Verlage-Magazin in Leipzig. (50—34)

გამოვიდა და ისყიდება

ახალი ქართული წიგნი

მამიდა ასმათი

მოთხრობა

გ. წერეთლისა.

გამოცემული „იეერეიის“ რედაქციის მიერ.

ფასი 20 კ.

წიგნი ისყიდება მხოლოდ „წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების“ წიგნთ-საწყობში, ბანკის ქარვასლაში, სასახლის ქუჩაზე.

ფრანგულს ენაზედ

საქართველოს ისტორია

(ძველი ისტორია),

შედგენილი თ. სულხან ბარათაშვილისაგან,

თარგმნილი

ქუალ მურიეს მიერ. 5—4

ამიერ-კავკასიის უმთავრესი ცნობათა კანტორა

(Закавказская центральная справочная контора)

შ. ვ. დავიდოვისა.

კანტორასა აქვს საგანად შეკრიბოს და მოიპოვოს ყოველ გვარი ცნობა, რომელიც-კი საჭიროა და სასარგებლო ეოსთეისმე. კანტორას ეცოდინება, სად, რომელი, ეოსი და როგორი მამული ისყიდება, გირავდება, ან იჯარით და ქირით იძლევა და რა ფასად; ეოს უნდა სახლი დაიქირაოოს, ან გაიქირაოოს ქალაქში, ანუ ქალაქ გარეშე; სად რა ბანკები, ანუ საეკეროო და სატრანსპორტო დაწესებულებანი არიან და რა წესები აქვსთ შემოღებული თავიანთს საქმეშიც; ეინ ე�dეს და ეოს უნდა იშოვნოს საადვოკატო, სამწერლო, სამსწავლებელო და სხვა ამ გვარი საქმე: ანუ მეუბაბის, პრეკაზჩიკების, მოახლის, მოსამსახურის ადგილი და სხვა.

ანგარიშებისა და სხვა ქალაღდების შედგენა.

ქ. ტფილისი, თავადაზნაურობის ბანკის ქარვასლა (არწრუნისეული), თეატრის ქუჩა (Г. Тифлисъ. Караванъ-сарай Двор. Банка, бывшій Арцруни, подъ театромъ).

ტფილისში, გეორგიშვილის წიგნის მაღაზიაში ისყიდება

ფრანგულს ენაზედ

საქართველოს ისტორია

(ძველი ისტორია),

შედგენილი თ. სულხან ბარათაშვილისაგან,

თარგმნილი

ქუალ მურიეს მიერ. 5—4

წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების

წიგნთ-საწყობში

(Дворцовая ул., Караванъ Сарай Земельн. Банка, № 109, 110)

ისყიდება ყოველ გვარი წიგნები, რაც დღემდის დაბეჭდილა ქართულს ენაზე და გასასყიდად კიდევ მოიტანება, და გარდა ამისა ახლად შეძენილი წიგნები:

ქართული გრამატიკა, შედგენილი ა. ჩუთთელაძისაგან	მან.	კაპ. 40
ხუთი ამბავი, საუმეწიოდო ამბავი. ფრანგულიდამ გადმოდებული ან. თუმანიშვილის მიერ.	„	15
სწორ-მეტყველება, სახელმძღვანელო გრამატიკისა, ბ. კვიცარიანისა	„	40
ქადაგებანი გაბრიელ ეპისკოპოზისა I ნაწ.	1	50
II ნაწ.	1	50
ბუნების მოელენანი, ს. მესტიანიშვილისა	„	15
ფშაური ლექსები, კაზ. „ივერიის“ გამოცემა.	„	40
ჰამლეტი, ტრაგედია შექსპირისა, ინგლისურით სათ. ი. მაჩაბლის მიერ.	„	30
ქადაგებანი და მოძღვრებანი ამბროსია ნეკრასოვისა, ალექსანდრე ეპისკოპოზის გამოცემა	„	50
საბა-სულხან ორბელიანის ლექსიკონი, ალექსანდრე ეპისკოპოზის გამოც. . .	3	„
მცხეთის ტაძარი, გამოც. დამბაშიანისა	„	25
საუკეთესო ცოდნა, გეორგი წერეთლისა, მეორე გამოცემა ზ. ჯიჯგინიანისა . . .	„	20
ოტელო, შექსპირის ტრაგედია, ი. მაჩაბლის სათარგმნი ინგლისურიდამ . . .	„	50
სამართლის წიგნი ვახტანგ რჯულ-მდებელისა (რუსულს ენაზე)	3	50
ვაზის ობი.	„	10
მარინე, ისტორიული მოთხრობა გუნიასი	„	30
ლოცვანი, დამბაშიანისა . . .	„	30
სიკვდილი მართლისა, ჰოლტოელი ბიდატეს მუედლის წერილი თაეის შეგობარ ქალთან.	„	5
მეფე სოლომონ ბრძენი, გამოცემა დამბაშიანისა . . .	„	5

ქ. ტფილისი, თავადაზნაურობის ბანკის ქარვასლა (არწრუნისეული), თეატრის ქუჩა (Г. Тифлисъ. Караванъ-сарай Двор. Банка, бывшій Арцруни, подъ театромъ).

ტფილისსა ქ. ტფილისში, რომელიც მოუტანს ბანკსა ან ბანკიდან ან ბანკიდან ან ბანკიდან